

60/ září 2015

IDEA

časopis Křesťanského společenství z.s.

Pastor Vladislav Santarius str. **14**

Obsah

Požehnaní biblické domácí skupinky	2
Jak Hus rozuměl pravdě	3
Střípky z vybraných seminářů XcamPu 2015	5
Bůh není člověk a člověk není Bůh	7
Open Doors	10
V islámu neexistuje Boží milost	11
Pastor Vladislav Santarius	14
Boží služebník	17
Myšlí Pastora	18
Poslední dopis pastora Vladislava Santaria Církevní radě (1980)	19
Všeobecné kněžství!	21
V čem vidí hlavní odkaz pastora Santariuse	21
Exorcismus a Luther	23
Zpráva o projektu Srdce pro Afriku	24
Aktuality ze světa	25
Literární hlídka	27
Aktuality z KS	27
Poděkování	27
Pohoda, klídek a... reformace?	28

Požehnání biblické domácí skupinky

„Chvála buď Bohu, který nám dává vítězství skrze našeho Pána Ježíše Krista. A tak moji milovaní bratři, buďte pevní, nedejte se zvíkat, buďte stále horlivější v díle Páně, vždyť víte, že vaše práce není v Pánu marná.“ (1 K 15,57-58)

Jsou to velice povzbuzující slova – Boží slova. Prožíváme to tak skutečně v našich životech? Ano, ne vždy se cítíme jako vítězi, ne vždy vidíme výsledky naší práce. Ale Boží slovo je neměnné a v pravý čas se vždycky naplní.

Chtěl bych se s Vámi, bratři a sestry, podělit tématem, kterým žijí už léta: „domácí biblická skupinka.“ Služba na skupince mě naplňuje Božím pokojem, více poznávám Ježíše, těším se na společenství bratří, sester a těch, kteří pozvání na skupinku přijmou.

Ještě i teď, když pozýváme na skupinku, se setkáváme s odpovědí, že domů – to ne! Přitom hned při vzniku církve se lidé scházeli po domech, jak o tom čteme ve Skutcích 2,46 *„Každého dne pobývali svorně v chrámu, po domech lámali chléb a dělili se o jídlo s radostí a s upřímným srdcem.“*

Skupinka je místo, kde se můžeme ptát na to, co nechápeme z Písma. Můžeme se sdílet se svými starostmi a těžkostmi. Modlit se za druhé o uzdravení, uvolnění od zlovyků, které táhnou ke hříchu, povzbuzovat se, slyšet různá svědectví o moci Pána našeho Ježíše Krista v našem životě. Můžeme slovy písně vyjádřit náš postoj k Pánu. Duch Boží nám může ukázat, čím ještě zarmucujeme Ježíše a dodat nám sílu k vítěznému životu. Sjednocuje nás

a činí radostnými křesťany. Jak jsem se zmínil, ne vždy vidíme kladné výsledky – ty uvidí až další generace! Ale když vidíte a slyšíte, že na skupince zazní otázka. „Je tady někdo, kdo by chtěl dnes přijmout Pána Ježíše za svého Pána?“ a ozve se osmdesátiletý muž – „Já chci!“ a vedle něho sedící manželka poskočí se židle: „A já také.“ Vyznávají své hříchy, modlí se. Může být něco radostnějšího?

Můžeme chodit do kostela osmdesát let a toto neudělat! Boží slovo má moc a činí nás poslušnými jeho Slovu.

„Vyznáš-li svými ústy Ježíše jako Pána a uvěříš-li ve svém srdci, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš spasen.“ (Ř 10,9)

Věřím, že křesťané, kteří chodí do kostela, by měli být součástí i domácí skupinky. Proč? Aby v neděli, když jdou do Božího chrámu, byli připraveni slyšet Boží slovo a tak rostla jejich víra. A jak přicházet?

„Vstupujte do jeho bran s díkuvzdáním, do nádvoří jeho s chvalozpěvem! Vzdejte mu chválu, dobrořečte jeho jménu.“ (Ž 100,4)

Teprve až potom dokážeme i postoj našeho těla vyjádřit náš postoj k Bohu. *„Přístupme, klaňme se, klekněme, skloňme kolena před Hospodínem, který nás učinil.“ (Ž 95,6)*

Je mou touhou, abychom byli živým tělem našeho Pána Ježíše Krista.

Stanislav Bujok

Jak Hus rozuměl pravdě

Krátké poohlédnutí za letošním
XcamPem

„Proto, věrný křesťane, hledej pravdu, slyš pravdu, uč se pravdě, miluj pravdu, mluv pravdu, drž pravdu, braň pravdu až do smrti, neboť pravda tě vysvobodí od hříchu, od ďábla, od smrti duše a konečně od smrti věčné, kterou je věčné odloučení od boží milosti.“

Mistr Jan Hus

Toto Husovo „sedmero“ pravdy se stalo nedílnou součástí nejen letošního evangelizačního tábora XcamP, ale také mého života. Pokud bych měl zalovit v paměti, pak zhruba někde v únoru jsem se začal připravovat, rozuměj přemýšlet, nad letošními evangelizačními setkáními, které se nesly v duchu výše zmíněné pravdy Husova života.

V této krátké reflexi chci pouze vyjádřit to, jak tento citát zapůsobil na můj život. Zmíním dvě stručné myšlenky.

Jan Fojčík

V té první jsem si udělal jasno hned na samém začátku. Odpověď na otázku: „Jak pravdě rozuměl Jan Hus? Jak ji interpretoval pro svůj život?“ Především pravda pro Husa nebyla něco, ale někdo. Pravda pro něj byla zosobněná v Ježíši Kristu a obsažená v Bibli. Pravda pro mistra Jana byla každodenní zkušeností, žádnou teorií. Pro takovouto pravdu ochotně zemřel, protože ji miloval víc než vlastní život. Pravda pro něj v duchu textu z evangelia Janova 14,6 byla obsažena v Ježíši Kristu.

A tak bychom si mohli ještě jednou přečíst Husův citát tak, jak jsme se nad ním zamýšleli: *„Proto, věrný křesťane, hledej Ježíše, naslouchej Ježíši, poznávej Ježíše, miluj Ježíše, mluv o Ježíši, drž Ježíše, braň Ježíše až do smrti, neboť pouze Ježíš tě vysvobodí od hříchu, od ďábla, od smrti duše a konečně od smrti věčné, kterou je věčné odloučení od Boží milosti.“*

Pravda je zosobněna v Ježíši Kristu. Zde pak nejde jen o to, znát pravdu, ale podle poznané pravdy žít. Nejde o to, zda my máme pravdu, ale o to, zda Ježíš má nás. Zda se projevuje v našem životě, zda naše myšlenky, slova a skutky jsou v souladu. Jinými slovy je to život v opravdovosti před sebou, před druhými lidmi a především před Bohem samotným.

V posledních dnech se opět vyostřily diskuse mezi lidmi, kteří si pro své názory téměř ani nemohou přijít na jméno. Odehrávají se na stránkách křesťanských periodik a internetových diskusí, v sálech církevních i hospodských. Dotýkají se lidské sexuality, islámu a muslimů nebo také úlohy žen v církvi. Ačkoliv si diskutující navzájem často upírají status člověka či křesťana, jedna věc je spojuje: vyjadřují „svoji

pravdu“ v sérii monologů – a pokud tyto monology berou v potaz to, co říká druhá strana, je to jenom proto, aby taková „nepravda“ byla okamžitě popřena či překroucena.

Já se však ptám sám sebe, svého svědomí. Má Pravda mě? Má Ježíš můj život? Patřím mu cele, nebo se v duchu zákoníků oháním pravdou, která je však v mém životě pouhou teorií? Tuto myšlenku, tedy že Ježíš je Pravdou, jsem se snažil předat, jak nejvýrazněji to jen šlo.

Druhá myšlenka pak vychází z výše řečeného, týká se druhé části citátu: *„...neboť pravda tě vysvobodí od hříchu, od ďábla, od smrti duše a konečně od smrti věčné, kterou je věčné odloučení od boží milosti.“* Tedy ztotožnění se s Kristovým zákonem, zákonem milosti, který vychází z kříže Ježíše Krista. Vysvobození od smrti věčné, ne nutně od té dočasné, tělesné.

Jan Hus od té tělesné vysvobozen nebyl. Když měl na výběr odvolat pravdu, kterou poznal z Božího slova, a získat tak pěkné místo na fakultě, uznání, možnost kázat, či zvolit ponížení a smrt, zvolil to druhé. Proč? Protože poznal Pravdu, kterou je Ježíš Kristus, poznal pravdu, která přesahuje to časné, to viditelné.

Podobně také Jan Hus nechtěl zemřít na zapálené hranici. Naopak – Hus byl veselý člověk, dokázal se radovat ze života, nedržel se v ústraní, ale měl rád společnost lidí a miloval humor.

Jan Hus a stejně tak i další, kteří poznali pravdu v Kristu, si nepřáli skončit násilnou smrtí. Vždyť o své víře dokázali stejně dobře svědčit svým slovem a celým svým životem. Avšak v okamžiku, kdy jim toto svědectví životem bylo znemožněno, rozhodli se podstoupit, co museli, prostě proto, že z podstaty své víry nemohli jinak.

Jedna mladá žena, Holanďanka, na podobné téma hovořila se svým otcem, a to mnohem dříve, než se všichni ocitli v německém koncentračním táboře. Ptala se ho tehdy se strachem, co by v takovém případě měla učinit. S bázní přišla ke svému tatínkovi, vyznala že v sobě nenalézá dostatek odvahy, jen jakýsi strach z takové možnosti.

Tehdy zazněla odpověď: Corrie, když máš jít koupit jízdenku, kdy ti dám peníze? Jak dlouho dopředu? Rok, dva, nebo až teprve tehdy, když tato potřeba vyvstane? Ona váhavě odpověděla, ale tati, přece až tehdy, když máme někam jet, teprve tehdy dostanu peníze.

Vidíš, právě tak je to s námi a s Bohem, řekl otec. On na nás nedopustí zkoušku nad naše možnosti, ale spolu s ní připraví i východisko, anebo dá sílu, abychom obstáli.

Ježíš Kristus nám nezaslibuje vysvobození od všech těžkostí, problémů, ale zaslibuje vysvobození od moci ďábla, od smrti věčné v důsledku našeho hříchu. Věčný život v Jeho království. A to je úžasná pravda!

Závěrem chci ještě říci, že celý pobyt na XcamPu byl pro mě velkým obohacením, požehnáním. Spolu s manželkou jsme si mohli připomenout léta, kdy jsme jezdili pravidelně. Čas na přednáškách, seminářích, témata týkající se pravdy v různých oblastech života, na mně hluboce zapůsobily. Ještě stále vstřebávám některé podněty, poslouchám přednášky, které jsem nestihl a především se raduji z toho, že jsem mohl poznat Pravdu, kterou je Ježíš Kristus! Nechť tato Pravda vede a proměňuje naše životy a vztahy tak, aby přinášely chválu našemu Pánu.

Jan Fojcik

Střípky z vybraných seminářů XcamPu 2015

Také na letošním XcamPu měli zájemci možnost vybrat si z pestré nabídky téměř dvaceti seminářů. V tomto článku bych chtěl představit malou ochutnávku toho, co posluchači mohli na některých vybraných seminářích slyšet. Nejedná se o doslovný přepis obsahu jednotlivých seminářů. Snažil jsem se spíše vypíchnout některé zajímavé myšlenky.

Moc v církvi – Jiří Unger

I když pojem moc v nás vyvolává spíše negativní pocity, je sám o sobě neutrální (ani pozitivní ani negativní). Je však nutné mít na paměti, že jakákoliv moc, která není odvozena od Boha, je destruktivní a má tendenci ke zlému.

Pán Ježíš učil jako ten, kdo má moc, a ne jako zákoníci. Ti měli formální moc, naproti tomu Ježíš měl přirozenou autoritu (moc) vycházející z jeho blízkého vztahu s Otcem.

Problémy (nejen) ve sboru mohou nastat, pokud formální moc není doplněna životem s Bohem.

V církvi svou moc často uplatňují kromě oficiálních vedoucích také různé skupiny osob např. rodinné klany, starší, „strážci tradic“, „služební milice“ (snaží se propagovat a zachovat svou službu).

S mocí je často spojeno její zneužití. Tendenci ke zneužití moci mají nejen ti,

kdo jsou autoritativní, ale i ti, kdo jsou naopak slabí a nejistí. Mezi příznaky zneužívání moci patří např. neochota diskutovat, vyučování v rozporu s Božím slovem, vytvoření „skupiny vyvolených“, nechuť předat část kompetencí. Další indicií může být i to, jak daná osoba zachází se svými kritiky – zda s nimi diskutuje nebo je zašlapává do země. Jak se zneužití postavit? Předně je nezbytné řešit věc s konkrétním člověkem a nemluvit abstraktně. Je dobré sdělit své pocity a vyslovit svá přání. Důležité je kritizovat správně a biblicky.

Jiří Unger představil vzorec zneužití moci, který by se dal zapsat zhruba takto:

Zneužití moci = moc/dospělost vedoucího (duchovní zralost) x obratnost společnosti x kultura sboru x kontrolní mechanismy

Nebezpečí zneužití moci je tedy přímo úměrné její velikosti. Toto nebezpečí naopak snižují faktory uvedené ve jmenovateli této rovnice.

Důležitost autority a vzorů demonstroval na jednom příkladu ze zvířecí říše. V jednom africkém národním parku mladí sloni zabili nosorožce. Vědci se s takto agresivním chováním slonů ještě nesetkali a hledali příčinu jejich zvláštního chování. Zjistili, že tito mladí sloni vyrůstali ve stádě bez starších jedinců a neměli žádné hranice. Podobný princip platí i u lidí. Pokud mladí lidé vyrůstají bez autorit, nemají hranice a vymykají se kontrole.

Úsměv Mistra Jana – Jaroslav Pleva

Jaroslav Pleva se ve svém semináři pokusil představit trochu jiný pohled na Mistra Jana Husa. Snažil se vyvrátit mylný názor, že Hus způsobil rozkol v církvi. Papežské schizma bylo již

dávno před vystoupením Mistra Jana Husa a koncil v Pise roku 1409, který měl schizma vyřešit, vedl dokonce k trojpapežství. Hus také nebyl v kritice církve první ani jediný, např. mistr pražské univerzity Matouš z Krakova kázal a ukazoval na nešvary církve v době, kdy byl Hus ještě chlapcem.

Martin Luther byl v jedné diskusi svými odpůrci označen za husitu. Luther se tomuto obvinění bránil, protože sám pokládal Husa za kacíře. Kvůli tomuto nařčení si

ale přečetl spisy kostnického koncilu a zjistil, že Hus nebyl kacířem hlásajícím své názory, ale že zvěstoval Boží slovo. Na základě tohoto zjištění pak před svými odpůrci prohlásil, že je skutečně husitou, když i apoštol Pavel byl podle toho, co hlásal, také husitou.

Také Betlémská kaple, v níž Hus působil, byla jedinečnou budovou, na jejíž stavbu se složili čeští vlastenci. Jednalo se o první místo v Evropě, kde se nekonal katolická mše, ale Boží slovo bylo zvěstováno ve srozumitelném jazyce. Boží slovo bylo pro Husa nade vše, proto je chtěl hlásat česky.

Hus nebyl nijak naivní, když se rozhodl vystoupit na koncilu v Kostnici, protože měl celkem silné záruky. Byl zbaven klatby, dvě největší evropské autority (císař a papež) mu slíbily bezpečný příjezd i návrat. Navíc koncil měl vyřešit krizi církve a právě o to Husovi šlo.

Hus nebyl nepřitelem katolické církve, nechtěl založit novou církev, ale chtěl obnovit církev jako tělo Kristovo. Naopak brzdil radikalismus a byl za-

stáncem spíše postupných změn. Myslel si, že jeho názor bude církví radostně přijat, což se však nestalo.

Pravda na počátku věků – Jiří Král

Je zajímavé, že při diskuzích s nevěřícími v České republice je možné se dosti často setkat s argumentem, že Bůh neexistuje, protože věda jeho existenci údajně vyvrací. Tento argument však není tak běžný v jiných zemích. Např. ve Velké Británii v evoluci nevěří zhruba 50 % osob a asi jen 25 % věří, že evoluce je určitě pravdou. V USA naopak většina lidí v evoluci nevěří. V tomto semináři se Jiří Král zaměřil na evoluční teorii a snažil se stručně představit některé argumenty zastánců evoluce. Při bližším pohledu na evoluční teorii je zřejmé, že není tak vědecká, jak se většina lidí domnívá.

Mnoho lidí neodmítá křesťanství, ale svou falešnou představu o křesťanství. Není dost dobře možné odmítnout něco, co neznáme. V případě křesťanství to však většina lidí činí. Na druhé straně většina věří evoluční teorii, přestože neví, jak by ve skutečnosti měla fungovat. Přijetí evoluční teorie také vyžaduje víru a to mnohdy větší než přijetí křesťanství.

Pravda na konci věků – Jiří Král

Jiří Král se v tomto semináři pokusil představit stručný přehled toho, jak vnímali konec věků a antikrista Hus a jeho současníci. Antikrist pro ně nebyl jedinou osobou, ale vycházeli z předpo-

kladu, že v průběhu dějin se vyskytlo a ještě vyskytne množství antikristů, s nimiž křesťané musí svádět boj. Přestože to tak na první pohled nemusí vypadat, boj proti antikristu není středověkým tématem, ale je velice aktuální.

Hus byl přesvědčený, že žije v posledním čase, ale nikoliv v době posledního antikrista. Je povinností každého křesťana dávat si pozor na sebe a žít podle vzoru Krista. Základem boje proti antikristovi je nutnost antikrista odhalit. Kazatelé by měli lidem ukazovat, jak antikrista poznat. Hlavními zbraněmi v boji s antikristem je hlásání pravdy, Božího slova. Je lepší položit svůj život, než podlehnout v boji s antikristem. Husovou jistotou však bylo Kristovo vítězství, díky němuž není možné v boji s antikristem prohrát.

V boji s antikristem není nutné panikařit, Kristus učiní konec řádění antikrista. Nezabývá nás to ale odpovědností za vedení boje. Kdo má v boji obstát, musí milovat pravdu. Krista a jeho slova od sebe nelze oddělit. Není možné milovat Krista, ale milovat jeho slovo a pravdu. Problémy v církvi nedělá ten, kdo miluje pravdu, a proto i říká nepříjemné věci, ale ten, kdo do církve vnáší nebiblické učení. Jednota v církvi nemá vycházet z toho, že se na něčem dohodneme, ale má pramenit z Písma. Pokud se vyskytne v církvi nejednota, je nutné hledat v Písmu a na jeho základě dojít k jednotě. Nejednota je důsledkem působení antikrista.

Všechny semináře, přednášky i evangelizace nejen z letošního XcamPu naleznete na adrese <http://www.xcamp.cz/media/>

Bůh není člověk a člověk není Bůh

Představy o Bohu

Přemýšleli jste někdy o tom, jaký je Bůh, jak si jej představujete?

My lidé, kteří žijeme v těle a jsme omezení prostorem a časem, máme problém si představit bytost, která je věčná, nekonečná a všemohoucí. Z tohoto důvodu jsou všechny naše představy nutně omezené. Naše představy o Bohu nicméně jsou velmi důležité. Není to něco samoúčelného. Mají vliv na to, koho uctíváme – zda uctíváme skutečného Boha, nebo modlu?

V křesťanství se setkáváme s různými představami Boha. V Sixtinské kapli ve Vatikánu je slavná freska znázorňující stvoření Adama. Autor fresky, Michelangelo Buonaroti znázornil Boha jako vousatého staršího muže, obklopeného anděly. Středověké představy Boha, jako vousatého muže, někdy i dědečka sedícího na oblacích ovlivňovaly vnímání Boha u mnohých generací křesťanů. Avšak byly to správné představy?

Bohem nelze manipulovat

Mnozí lidé si představují Boha, jako někoho, s kým mohou manipulovat. Takové představy můžeme zachytit už dokonce v Bibli. Moabský národ měl strach z izraelského lidu, a tak jejich král, jménem Balak si nechal pozvat jednoho věštce, který se jmenoval Bileám, aby proklínal tento lid. A sliboval tomuto věštci velkou odměnu, když to učiní. Ale Bileám byl konfrontován se svrchovaným Bohem, který se rozhodl Izraeli žehnat, a žádná lidská intervence nemohla jeho rozhodnutí změnit. Když Bileám jel s moabskými velmoži, posta-

vil se mu do cesty Hospodinův anděl. Toto zjevení viděla nejdříve jeho oslice, která odmítla dále pokračovat v cestě. Později ho uviděl i Bileám, když mu Bůh otevřel oči. Pán Bůh řekl, aby šel s těmito muži, ale neměl mluvit nic než to, co řekl Bůh. A Balák obětoval berana a býka na 7 oltářích, ale Bileám byl neoblohný, Boží lid nemohl proklínat.

A tak ho vedl na jiné místo a tam opět obětoval oběti na sedmi oltářích, ale Bileám opět nebyl schopen proklínat Izrael. Tehdy Bileám pronesl významná slova: „*Bůh není člověk, aby lhal, ani lidský syn, aby litoval. Zdali řekne, a ne učiní, promluví, a nedodrží? Hle, dostal jsem úkol žehnat. On dal požehnání a já to nezvrátím.*“ (Nu 23,19-20)

Ano, Bůh není člověk. Bůh je diametrálně odlišný. Nelze s ním manipulovat nějakými oběťmi. Boha také nemůžeme poměřovat lidskými měřítky, nemůžeme si jej představovat pouze jako nějakého super člověka. Naše lidské představy o Bohu jsou nutně omezené.

Zná Bůh budoucnost do všech detailů?

Před asi 440 lety napsali věřící luteráni taková slova: „Bůh vše zahlédá a o všem ví ještě dříve, než to nastane... Bůh vidí a zná dopředu opravdu vše, co se již děje i teprve nastane, ať to má povahu dobrou nebo zlou – protože před Bohem jsou všechny tyto věci, minulé i budoucí, odkryté a přítomné.“ To jsou slova z Formule svornosti, jedné z věroučných knih, kterou napsali luterští teologové. Dnes jsou však křesťané, kteří to vidí jinak. Jeden z nich, autor několika desítek knížek, zakladatel sborů napsal: „Jsou věci, které Bůh s jistotou ví. Ví například s naprostou jistotou, že nakonec bude mít nevěstu pro svého Syna. Ví s naprostou jistotou,

že satan skončí v ohnivém jezeře. Ví s naprostou jistotou mnoho věcí, a některé z nich nám dokonce oznámil ve svém slovu. Přesto jsem přesvědčen, že mnoho věcí neví. Proč je neví? Protože stvořil svět, do nějž postavil duchovní bytosti, jimž dal svobodu rozhodování... Jsem přesvědčen, že Bůh neví předem, jak se ten který svobodný činitel rozhodne.“ Jako důvod, proč tyto názory zastává, uvádí autor náš modlitební život. Kdyby Bůh všechno věděl a předem naplánoval, nemělo by podle něj smysl se modlit.

Boží slovo nám dává na mnoha místech jistotu, že Pán Bůh ví všechno do nejmenších detailů a naprosto přesně, co se děje nyní a co se stane i v budoucnu. Zná nejenom lidské osudy jednotlivě, ale i dokonce osudy vrabčáků (Mt 10,29). Nemusíme rozumět tomu, jak se dohromady slučují Boží vševědouce a svrchovanost na jedné straně a naše tzv. svobodné rozhodování na straně druhé. Bible ukazuje, že Pán Bůh si dovede poradit i s lidskou neposlušností. Nejlépe to vidíme na příkladu Jonáše. Pán Bůh jej nechal po tři dny potrápit v břiše velké ryby, aby Jonáš přistoupil na Boží příkaz a stal se misionářem.

Ano, lidé se mohou Boží vůli protivit (a to jak nevěřící, tak věřící), mohou Boha neposlušovat a prosazovat si svou vůli. Ale Boží svrchovanost a schopnost dovést věci do cíle nikdy nebudou narušeny. A proto Bůh ví všechno dopředu, i když se nám to jako lidem se svobodnou vůlí jeví, že to není možné. Nicméně, Bůh není člověk...

Je Bůh současně dobrý i všemohoucí?

Jak může Bůh, který je dobrý, dopustit, že trpí a umírají malé děti. Proč Bůh,

který je současně všemohoucí, neza-
brání válkám a utrpení?

Takto se ptají zejména lidé, kteří ztra-
tili milovaného člověka. Takovou otázku
si položil i pan Harold Kushner, ame-
rický rabín, když u jeho syna byla ve
věku tří let zjištěna vzácná nemoc, pro-
gerie – tzv. předčasné stárnutí, na kte-
rou pak ve čtrnácti letech zemřel. Po
smrti syna napsal knihu s názvem:
Když se zlé věci stávají dobrým lidem.
Kushner dospěl k názoru, že aby si udr-
žel víru v Boha, musel odmítnout buď
Boží dobrotu (resp. laskavost), anebo
jeho všemohoucnost. Kushner zvolil
druhou variantu, tedy přestal věřit, že
Bůh je všemohoucí. Je sice dobrý (la-
skavý), ale není všemohoucí. Chce sice
pro nás dobro, soucítí s námi, když pro-
žíváme bolest, ale je bezmocný, aby
s tím něco udělal.

Pokud je tedy Bůh dobrý a také vše-
mohoucí, proč tedy zlo anebo nemoc
neodvrátí? Existuje Bůh, který je sou-
časně dobrý a všemocný, když na světě
je tolik zla, trpí nevinní lidé, a umírají
malé děti?

Odpovědi na tyto otázky nejsou vůbec
lehké a nejsme schopni se jimi zabývat
do hloubky. Boží Slovo nám zjevuje, že
Bůh je současně dobrotivý i všemo-
houcí, a to i přes existenci zla. Kniha
Jób nám odkrývá malou část toho, jak
Bůh přísně kontroluje a řídí zlo. Z knihy
Jób se také dozvídáme, že za vším tím
zlem a Jóbovým utrpením se skrýval ob-
rovský kosmický souboj mezi dobrem
a zlem, mezi Bohem a satanem. Kdy-
bychom v Bibli neměli knihu Jób, nevě-
děli bychom, že za zlem a utrpením se
může skrývat mnohem hlubší obsah,
než jsme schopni my, omezení lidé,
dnes vidět a vnímat.

Proč je na světě utrpení a proč trpí
zdánlivě nevinní lidé, třeba i děti, se

v mnoha případech v tomto životě ne-
dozvíme. Svědectví Božího slova nám
však dává mnohé důvody, abychom při
přemýšlení o těchto složitých otázkách
nepochybovali o Bohu a o jeho vlast-
nostech jako je láska, dobrota, spra-
vedlnost na jedné straně, ale také
všemohoucnost a svrchovanost ve
všech situacích na straně druhé. Z lid-
ského hlediska se to může zdát neslu-
čitelné, ale Bůh není člověk...

Stvoření člověka k Božímu obrazu

Doposud jsme věnovali poměrně
hodně času první části titulu článku,
totiž že Bůh není člověk. Avšak máme
zde ještě druhou část, kterou se nyní
chceme krátce zabývat: člověk není
Bůh.

Člověk je Boží stvoření. Je někdy na-
zýván korunou stvoření a byl stvořen
k Božímu obrazu (Gn 1,27). Nicméně
to, že člověk byl stvořen k Božímu ob-
razu, neznamená, že by byl Bohem ve
své podstatě, ve svém jsoucnu, nebo že
by se někdy měl Bohem stát.

Pád prvního člověka, hřích, poničil
Boží obraz v člověku. Člověk po svém
pádu však nepřestal být člověkem.
Rozum, vůle, poznávací schopnosti, pa-
nování nad stvořením mu v omezení
míře zůstaly. Avšak morální jednota,
společenství člověka s Bohem a jeho
podřízenost Bohu byly ztraceny.

Člověk však není Bůh a nikdy ním nebude!

Člověk zůstane člověkem, tedy stvo-
řením, i při zmrtvýchvstání, ve které
jako křesťané věříme. Nestaneme se
bohy, jak tomu věří např. mormoni, tj.
členové Církve Ježíše Krista svatých po-
sledních dnů. Ti jsou přesvědčeni, že
v den vzkříšení nadobudou božské
vlastnosti a osídlí svoji planetu

společně s mnoha manželkami, podobně jako náš Bůh osídlil Zemi.

Jsou zde ale i jiní falešní učitelé, kteří tvrdí, že jako věřící křesťané se stáváme bohy a máme božské vlastnosti. Mezi ně patří zastánci tzv. hnutí víry, kteří se vyznačují propagováním uzdravování vírou či přesvědčení, že věřící člověk se má těšit všeobecné prosperitě – hmotné, tělesné i duševní. Jeden z nich je Beny Hinn, známý kazatel a uzdravovatel, který řekl: „Jste Božím dítětem? Takže jste božští! Jste Božím dítětem? Nejste člověk!“ Jiný zastánce hnutí víry, Kenneth Copeland, říká: „Všichni jste bohové. Nemáte pouze Boha v sobě, vy jste bohové...“

Je sice pravdou, že jako křesťané jsme se skrze dílo našeho Spasitele Pána Ježíše Krista „stali účastnými božské přirozenosti“ (2 Pt 1,4). To však neznamená, že jsme účastni božské podstaty, že jsme bohové ve své podstatě. Takové názory pocházejí z pohanství, a z různých kultů, které učí, že člověk se může stát bohem. Člověk nikdy nebude bohem ve své podstatě, ani po zmrtvýchvstání spravedlivých. Budeme podobni Kristu, budeme mít proměněná, „oslavená“ těla (viz 1 J 3,2, Fp 3,21), ale budeme stále lidé, nikoli bohové.

Bůh se stal člověkem

Doposud jsme si řekli, že Bůh není člověk a člověk není Bůh. Ale Boží slovo nám v této souvislosti zjevuje ještě něco velmi zvláštního, totiž že Bůh se stal člověkem. Apoštol Jan ve svém evangeliu píše v úvodních verších: *Boha nikdy nikdo neviděl; jednorozený Syn, který je v náruči Otcově, nám o něm řekl.* (J 1,18) Tato slova opět potvrzují, že Bůh je pro člověka nepřístupný, nepředstavitelný a nepozna-

itelný. Ale byl tady někdo, kdo nám jej přišel představit, kdo nám o něm řekl.

Bůh se zjevil tím nejdokonalejším způsobem ve svém Synu (viz Žd 1,1-3). Narození Božího Syna v lidské podobě patří k největším tajemstvím křesťanské víry. Žádné jiné náboženství nepřináší takové Boží zjevení, kdy Bůh se stává člověkem. Současně je to důkaz nesmírné Boží lásky k člověku, protože stát se člověkem, přijmout všechna omezení člověčenství a nakonec trpět a zemřít mučednickou smrtí je aktem lásky, se kterým se ani v lidském společenství nesetkáváme běžně. O to větší význam měl tento čin, když osobou, která toto vše podstoupila, byl sám Boží Syn.

A tak, když mluvíme o Bohu, který je vznešený, svatý a nepochopitelný, a mluvíme o člověku, který je Božím stvořením, a protože je padlý nemůže se k Bohu dostat, můžeme lidem zvěstovat dobrou zvěst, že Bůh se stal člověkem, aby nám nejen přinesl poznání pravého Boha, ale aby nám svým životem a dílem vykoupení otevřel cestu k Bohu. A za takový Boží dar zjevení můžeme být vděční a toto může být předmětem naší veliké radosti.

*Štěpán Rucki
zkrácená verze přednášky
ze semináře na Xcampu*

Open Doors

Ve službě pronásledovaným křesťanům

Na letošním XcamPu jsme měli možnost se seznámit s organizací Open Doors, která v tomto roce si připomíná 60 let své existence. Organizace měla na táboře svůj stánek s propagačními

materiály a také byla prezentována během nedělního večerního programu Piotrem Żądło.

V roce 1955 Holanďan Anne van der Bijl započal službu pomoci pronásledovaným křesťanům s názvem Open Doors (Otevřené dveře). Anne je znám po celém světě jako Bratr Andrew, zejména díky své autobiografii „Boží pašerák“, která se stala bestsellerem a o které jsme kdysi psali také v našem časopisu. Jeho příběhy, jak pašoval Bible a jinou křesťanskou literaturu pomocí svého VW Brouka přes železnou oponu, se staly přímo legendární.

V dnešní době Open Doors je nadnominální a mezinárodní organizace, poskytující pomoc křesťanům, kteří jsou pronásledováni za svou víru v Ježíše Krista ve více než 50 zemích světa. Díky široce rozvinuté informační síti poskytuje údaje o tom, kde jsou křesťané pronásledováni a jakou pomoc naléhavě potřebují. Také vzývají křesťany ve svobodných zemích k modlitbám za tyto trpící údy Kristova těla.

V současné době je pronásledováno a diskriminováno asi 100 milionů křesťanů za svou víru v Ježíše Krista. V roce 2014 se křesťané stali terčem mnohem více hromadných atentátů než v předcházejících desetiletích. V severním Iráku po odchodu irácké armády a ovládnutí regionu Islámským státem

byly domy křesťanů označeny písmenem „N“ (nazarejský = následovník Ježíše Krista z Nazaretu). Věřící neměli žádnou jinou volbu, než útek, pokud si chtěli zachovat holý život. Pro situace, které pracovníci Open Doors zachytili v zemích, jako je Nigérie, Keňa, Pákistán či Severní Korea, chybí slova. V Sýrii, jiné zemi rozvráceném válečným konfliktem, 40 procent křesťanů opustilo své domovy, aby si zachránilo život.

Jedním z křesťanů, který byl pronásledován za svou víru, je Amir z Iránu. Během XcamPu měl svědectví o svém utrpení pro Krista, ale také o potěšení, které v těchto těžkých situacích obdržel od Boha. Redakce měla příležitost s tímto člověkem, který dnes má novou identitu a také nový domov, provést rozhovor.

V islámu neexistuje Boží milost

Rozhovor s bratrem Amirem z Iránu

Když jste poprvé uslyšel evangelium o Ježíši Kristu?

Byl to můj přítel, který mi poprvé řekl o Ježíši Kristu. Ale ještě předtím jsem četl knížky od jednoho brazilského spisovatele, který ve svých románech nemluví přímo o evangeliu, ale vzbuzuje v čtenáři zájem o křesťanství. Přímou zvěst evangelia jsem však poprvé uslyšel od svého přítele, který žil ve stejném městě jako já.

A co Vaše rodina? Měli jste předtím nějaký vztah ke křesťanství?

Ne, moje rodina nemá žádný vztah ke křesťanství. Pocházím z muslimské rodiny.

Jak jste vnímal islám před svým obracením?

Narodil jsem se jako muslim, byl jsem vychován v muslimské tradici, moje matka a rodina mě učili, jak se mám chovat a co mám dodržovat jako muslim. Když jsem však dospíval, začal jsem si klást některé základní otázky a objevily se pochybnosti. A to byl pro mne takový bod zvratu, kdy jsem začal pochybovat o mnoha věcech, které jsem jako dítě přijal. Byl to začátek procesu, který vedl k tomu, že jsem se stal křesťanem.

Můžete popsat trochu blíže ten proces obracení k víře v Ježíše Krista?

Popsal bych to jako totální změnu charakteru. Jako muslim je váš charakter založen na myšlení a učení islámu. Když se muslim stává křesťanem, znamená to, jako by došlo ke zboření celé budovy charakteru člověka, protože jsou otřeseny základy, na kterých stojí. Nejdříve je tedy zboření a pak vystavění celého charakteru znovu, na jiných základech. Z mé zkušenosti to není prožitkem jedné noci, ale dlouhodobější proces utváření nového charakteru člověka, který v mém případě trval asi šest měsíců.

Můžete říct, kdy v tomto procesu jste nabyl přesvědčení, že jste křesťanem?

Bylo to v době, kdy ke mně začalo promlouvat Boží slovo, přestalo být pro mě cizí, prostě mě oslovovalo.

Co k Vám nejvíce promlouvalo z Božího slova, z evangelia?

Bylo to učení Pána Ježíše Krista, jeho slova, zejména podobenství. Zvláště blízký mi byl způsob, kterým Pán Ježíš mluvil a učil. Bylo to blízké mé kultuře, mému regionu.

Co znamená nebo jaké to má dopady, když se člověk stane následovníkem Pána Ježíše Krista v takové muslimské zemi, jako je Irán?

Pokud se člověk narodil jako muslim, není možné podle platných zákonů obrátit se na jiné náboženství, např. na křesťanství. Pokud se toto prokáže, je možné ze zákona takového člověka potrestat, dokonce ho i zabít.

A stává se i v dnešní době, že někoho zabijí? Anebo je to jen hrozba?

V mnoha případech je to hrozba, ale byly případy, kde lidé opravdu byli zabiti. Např. jednalo se o některé pastory, kteří byli zavražděni. Ze strany státních orgánů pak nebyla vůle vyšetřit, kdo to udělal. Bylo zde mlčení nebo dokonce i tichý souhlas s tímto činem. Ve většině případů jsou nově obrácení křesťané uvězněni.

Byl jste ve vězení pro svou víru?

Ano, byl jsem ve vězení dvakrát, poprvé to bylo čtrnáct dní. Věznění obracených křesťanů není uskutečňováno v běžných věznicích, ale ve zvláštních zařízeních, tzv. „domech bezpečí“. Tragédií tohoto přístupu je, že uvězněný člověk může být mučen bez žádného práva na obhajobu, bez práva na obhájce. Je obviněn ze skutku ohrožení národní bezpečnosti a souzen samozvaným soudcem. Ano, byl jsem obviněn z ohrožování národní bezpečnosti jenom proto, že jsem se stal křesťanem.

Existují v Iránu nějaké oficiální křesťanské církve?

V Iránu existují starobylé církve, které se jmenují arménská a asyrská církev. Tyto církve však nesmějí vyvíjet žádnou evangelizační činnost a představují početně velmi malé menšiny.

Jak Bůh promlouvá k muslimům v dnešní době?

Pán Bůh působí na každého člověka zvláštním, individuálním způsobem. Používá k tomu různé metody. V některých případech, jako v mém, je to skrze člověka s evangelizačním nadšením. U jiných muslimů to bylo nějaké znamení nebo měli sen. Jiní se zase v těžkých situacích modlili a Bůh je neobvyklým způsobem vyslyšel. Takže jsou různé způsoby, jak Bůh oslovuje, kontaktuje člověka.

Co představuje pro muslima největší změna, když přijímá křesťanství?

Nejvíce je to zřejmé v otázce spasení. Jako křesťané jsme spaseni pro dílo Ježíše Krista. Ježíš je Spasitelem, on nás spasil. A toto poznání má přímý vliv na chování člověka, na jeho činy. Je to něco naprosto zásadního, něco co má dopad do života člověka.

Jaká je představa o spasení člověka v islámu?

V islámu neexistuje pojem spasení jako v křesťanství, protože neexistuje Boží milost. Všechno závisí na skutcích člověka, na tom, co dělá. Věčný život v nebi člověk obdrží na základě skutků. Ale v křesťanství je to na základě milosti.

Zmínil jste nyní pojem milosti, který v islámu chybí. Má to i nějaký dopad pro společnost?

Jedním z aspektů nebo účinků milosti je, že milost dovoluje snadněji odpustit jiným lidem. Pokud člověk ví, že mu z milosti bylo odpuštěno, je schopen také odpouštět jiným. To je jeden z nejkrásnějších důsledků působení milosti. Má to i dopad do života společnosti, např. pokud jde o trest smrti. Irán patří mezi země s nevyššími počty trestů smrti na počet obyvatel. Je to proto, že převládá touha po odplatě nad milostí

a schopností odpustit. Týká se to i porav mladých lidí, kteří udělali zlý skutek v mladické nerozváženosti, ale už neměli šanci v životě udělat nápravu. Je to pouze jeden příklad toho, jak pojem milosti může ovlivnit život společnosti.

Co si myslíte o současné vlně uprchlíků směřujících do Evropy?

Vnímám to jako pozitivní, jako ušlechtilé, že lidé, kteří mají skutečný statut uprchlíka, tj. kterým hrozí nebezpečí či pronásledování v jejich zemi, jsou v Evropě přijímáni. Z druhé strany existují případy, možná je jich mnoho, kdy lidé bez dostatečných důvodů zneužívají tuto šanci.

Jak vnímáte náboženský extremismus, který je v pozadí islámského státu? Jak tento extremismus vznikl a jaké má dopady?

V islámu existují dva hlavní proudy: šíitský a sunnitský. V sunnitském islámu je dále pět větví. Extrémisté, kteří pocházejí ze sunnitského proudu, neuznávají žádnou z těchto pěti větví. Tvrdí, že pokud nevěříš přesně jako oni, nejsi správný muslim. Jsou přesvědčeni, že pouze to, čemu věří oni, je správné. Vezmou si nějaký verš z koránu a používají k tomu zvláštní interpretaci někdy zcela postrádající logiku, která je podle nich ta správná.

Náboženský extremismus je skutečným nebezpečím pro společnost. Tito lidé

nemají slitování ani nad vlastním bratrem či sestrou. Myslím si, že je to nový fenomén v dnešní době. Když studujete historii islámu, nesetkáte se v dějinách u muslimů s takovou agresivitou, a to i vůči vlastním souvěrcům. Dokonce ani v prvních staletích po vzniku islámu, kdy muslimové dobývali nové oblasti, se takto nechovali. Jako bývalý muslim jsem takovým jednáním šokován.

Jak můžeme jako křesťané pomáhat pronásledovaným lidem v muslimských zemích?

Myslím si, že na prvním místě je to modlitba, protože modlitba spojená s vírou je účinná. Existují také organizace, jako Open Doors nebo jiné, které se snaží těmto pronásledovaným křesťanům pomoci. Takže pomoc je možná i skrze tyto organizace.

Děkuji za rozhovor.

Rozhovor vedl Štěpán Ruckí

Pastor Vladislav Santarius

Často na hraně, občas za hranou „Stýkání a potýkání“ s orgány socialistického státu a církevní hierarchií.

Před několika málo léty to bylo výročí založení Jednoty bratrské, letos výročí Husovo a Bonhoefferovo a za dva roky Lutherovo. Dnes slavíme my: sto let Vladislava Santariuse.

Kdo vlastně slaví? Zdá se, že dnes nikdo nemá s těmi ve své době problematickými osobnostmi problém. A člověk se ptá: Kde jsou jejich odpůrci? Vždyť podstatnou část svého života tito

lidé prožili v opozici proti „mainstreamu“ a v nepochopení!

Kde jste dřívější odpůrci? Nejsou. Opravdu? Kdo jste dědicové? Kdo po těchto lidech dědí? Zdá se, že všichni. Opravdu?

Pastor Vladislav Santarius

Prostudoval jsem některé dobové dokumenty a zarazí mě jedna věc. Ta veliká snad osobní nenávisť vůči Vladislavu Santariusovi a lidem kolem něj. Ta snaha za každých okolností lidem z „misijní práce“ uškodit. I poté, co už v církvi nesloužili a byli třeba mimo službu, se jim ještě mnozí ze všech sil snažili znemožnit osobní život, ublížit jim. Občas jsem měl pocit, že ani ve světě byznysu jsem se s takovým jednáním nesetkal. Nulová křesťanská a často i pastorská kolegalita.

Vztah ke státní moci

Říci, že pastor Vladislav Santarius žil v neustálé opozici vůči režimu a předpokládat, že neustále bojoval jako disident, by bylo velice nepřesné. Navíc by to bylo svým zjednodušováním neúčivé. Pastor věděl, co chce. Měl cíl. A dosažení tohoto cíle podřídil všechno. Velice mu záleželo, ostatně obdobně jako Lutherovi, na mládeži. Mezi něho a tento cíl se mu postavil stát. A pastor věděl, že jeho úkol je zasáhnout Bohem určený cíl. Stát nestát.

Dovolím si jednu osobní, prozatím ne-

publikovanou vzpomínku. Stalo se, že tři absolventky pedagogické školy se dostaly do problémů: „*Po skončení střední pedagogické školy, jsem pracovala jako učitelka na základní škole. Bylo to velice těžké období pro věřící učitele. Stálá ideologická školení a na konci snaha přinutit nás k podpisu pod prohlášením, že budeme vychovávat budoucí pokolení v duchu marxismu – leninismu. Chodila jsem na mládež. Jednou jsme byli pozváni na svatbu jedné sestry ze sboru. Pastor Santarius nás požádal o to, abychom zahráli scénku (divadelní představení). Mezi hosty byla paní, která pracovala ve škole a která školnímu inspektorovi všechno nahlásila. Měla jsem z toho veliké nepříjemnosti. Inspektor pohrozil, že mne vyhodí z práce. To se však nestalo. V průběhu dvou týdnů inspektor náhle zemřel. Já jsem měla pak ve velice krátkém čase vlastní svatbu, na které byl pastor starostou. Velice si cením pastora, který v tomto těžkém období byl naším rádcem, přítelem. V těch těžkých dobách jsme za ním chodily pro radu jako za tátou. Utěšoval nás a modlil se za nás. Během krátké doby nový inspektor začal propouštět věřící učitele. Došlo i na mne. Byla jsem vyzvána odborem školství, abych podepsala, že nebudu chodit do kostela. Nepodepsala jsem a byla jsem propuštěna stejně jako dvě moje kamarádky ze třídy.“*

Dalo by se s nadsázkou říci, že celou tuto konkrétní zapeklitou situaci jsem musel vyřešit já. Osobně. Zanedlouho jsem se totiž narodil a pak v průběhu šestnácti let dalších pět mých sourozenců.

Když jsem o tom s mojí maminkou hovořil, říkala, že pastor všechny tři dívky nabádal k tomu, aby inspektorovi řekly, že potřebují čas, že si chtějí vše lépe rozmyslet. Radil jim, ať celý proces zdržují.

Bylo to velmi moudré. Dalo se předpokládat, že se leccos v politice anebo spíše v životě mladých dívek může změnit.

Taktéž bylo velice prozíravé, že jindy pokud už mělo dojít k nějakému zásadnímu střetu, pastor spoléhal na pomoc, odvahu a vliv věřících dělníků, hutníků a horníků. Na jednání na úřadech, kde šlo o službu pastora, šli dělníci i se svými vyznamenáními na klopě. A komunisté jako předvoj dělnické třídy byli schopni sice „zamést“ lehce a svižně s inteligencí, ale na dělníky si toho tolik a tak jednoduše nedovolili.

Dalo by se říci: Pastor uplatňoval Pavlovský přístup v praxi. Apoštol Pavel, když ho měli bičovat, vyrukoval se svým římským občanstvím, jindy se odvolal na svoje farizejské kořeny. Lépe než rozbít hlavu o zeď je použít rozum, který je za normálních okolností v hlavě.

Vztah k církevní hierarchii

Pokud byl vztah k státní moci tvrdý ale poměrně jednoduchý a jednoznačný, byl život a hlavně služba v církvi složitější.

Pastor Santarius byl dítětem církve. Celý život zasvětil tomu, aby lidé přicházeli k Ježíši. Ale věděl, že se nesmí, ba ani nemůže podřídít, jak říká Luther „bezduchým duchovním“. Věděl a poznal to, že struktury církve omezují, ba dokonce nedovolují duchovní rozvoj. Samozřejmě pro ateistický stát nebylo nic lepšího než „bezduší duchovní“ na odpovědných místech ve SCEAV.

Pokud čteme dobové prameny naší církve, není zde rozdíl mezi dikcí komunistických dokumentů a tím, co se hlavně v úvodních dalo dočíst jak v evangelickém kalendáři, tak v Příteli lidu. Občas se můžeme oprávněně obávat, že nešlo o nechtěnou úlitbu totalitním úřadům, ale o prokomunistické

našeni v křesťanském hávu. Vedení církve mluvilo stejnými ústy, pokud jde o státní dozor nad církvemi jako socialistický stát. Samozřejmě tyto zásady proticírkevní státní politiky zapracovalo nejen do usnesení synodů a církevní rady, ale občas také do kázání. Na jedno takové prokomunistické kázání seniora hostujícího v Oldřichovicích si do dnešního dne živě vzpomínám. Církevní orgány komunistickým způsobem upravily vlastní teologii a exegezi.

Pastor balancoval na hraně a občas se dostal i za hranu církevních předpisů tím, že navštěvoval nemocné jiných sborů v nemocnicích i doma, že absolutní většinu akcí neoznamoval církevní vrchnosti, pracoval i mimo působnost sboru, kde měl sloužit, a umožňoval biblické pozdravy hostům z jiných sborů a z jiných církví. Zdá se, že netoužil po zamítavých odpovědích a tak se na povolení na různé aktivity neptal. Dalo by se říci, že se řídil zásadou: Pokud mne autorita nechce přikrýt svou ochranou, tak je třeba autoritu uchránit před nadbytečnými informacemi.

Občas dle dobových dokumentů „nestačil“ nahlásit počet laických pracovníků ve sboru. Anebo počet členů nějaké „liturgické“ skupiny. Prostě: Dost často na hraně, občas za hranou.

Na hraně anebo za hranou?

Dalo by se říci, že pastor byl otevřený ke všem možnostem. Sice celý život pracoval ve SCEAV a pro ni, ale zdá se, že minimálně dvakrát zvažoval i jiné alternativy. Pokud by tato práce nebyla možná, byl snad dvakrát připraven vytvořit něco svého. Poprvé to bylo po válce, kdy dokonce vytvořil dokument – status nové denominace či spíše hnutí. (dokument Svobodná církev sjednocení. Hnutí křesťanské jednoty. Křesťanství

lásky.) Podruhé na konci osmdesátých let, kdy zbaven všech iluzí o církevních hodnotářích, učil nás mladé, jak by měly vypadat misijní bohoslužby. Nikdy k tomu nedošlo. Myslím si, že tu církev, která ho příliš nemilovala, miloval on.

Je s podivem, že vydržel. Pokud se se státní mocí za určitých okolností dalo jednat, v čele církve byli lidé plni ryzí zloby a nenávisť, kteří měli jednu jedinou touhu: škodit pastorovi, jeho službě a lidem, kteří díky jeho práci uvěřili.

Svaté zůstalo svatým

Pastor se nedá dle mého lehce zaškaltkovat. Nebyl jsem sice jeho spolupracovníkem a pouze jsem ho sledoval a bezmezně obdivoval. Ale vím, že dát ho do kartotéky anebo do nějaké příhrádky s nápisem „WS“, by bylo zavádějící. Byl to člověk (podobně jako můj milovaný Luther), který se nebál měnit své názory a postupy. S tím, že se pastor stane nejen heslem na Wikipedii, ale bude po čase symbolem, heslem, vlajkou ... se nedá nic dělat. Tak už to chodí. Ale co zůstane, budou ovoce jeho služby. Asi bychom v naší církvi nenašli nikoho, který by Pastorem nebyl tak nebo onak ovlivněn. Ovlivnění byli jak stoupcenci, následovníci, obdivovatelé, tak nepřátelé.

Pastor Vladislav Santarius byl odvážný člověk, který se pro Ježíše nebál jít do střetu se státní mocí, s církví, s lidskou blbostí, s odlišnými představami spolupracovníků a dokonce i svými vlastními názory. Dovolím si pro plasticnost do protikladu dát lidi, kterých je většina: pracovní jsem je nazval „hodní hoši“. Lidi, kteří nedělají problémy. Kteří vědí, jak se chovat. Lidi, kteří se podle potřeby přizpůsobí. Kteří prostě občas vymění „něco za něco“. Něco svatého, Božího za hmotné. Jan Hus to kdysi nazval sva-tokupectvím. Pastor byl mistrem chůze

na hraně. Občas se dostal za hranu, ale nikdy nevyměnil svaté za nesváte. Opačně snad ano. Aby ochránil to podstatné, ryzí a svaté použil konexí, vlivu, peněz, ale opačně nikdy. Sváté zůstalo svatým. Svátý Bůh zůstal pro pastora svatým Bohem.

Zbyšek Kaleta

Boží služebník

Pastor Vladislav Santarius lidem ukazoval na Krista, ve kterém je jediná možná záchrana člověka pro věčný život. Stalo se, že po službě administrátora v Ostravě a Bohumíně, byl znovu přeřazen roku 1957 do Třanovic. Ovšem světské úřady si s ním nevěděly rady a měl být znovu vyloučen z církve, protože sbor v Třanovicích zase ožil!

Slyšel jsem vyprávět jednu příhodu. Při cestování autobusem se setkala jedna členka sboru ve Stonavě s evangeličkou z Třanovic. Když se jako známé pozdravily, tak se ta paní z Třanovic své známé otevřeně pochlubila:

„My teď máme opět v třanovickém sboru živého Pána Ježíše!“

Sestra ze Stonavy nijak nereagovala, ale byla těmi slovy ohromena.

Jednou, když jsem se s touto pro mě vždy sympatickou a pravdivě věřící sestrou setkal, ona mi s opovržením řekla:

„Bratře Bogušu, představ si, že v Třanovicích mají teď ve sboru zase Santariuse a považují ho za Ježíše!“

Povídám: „Ale to není možné, jak jste na to přišla?“

„Jedna známá mi to v autobusu řekla, že oni mají znovu ne člověka, pastora

Vladka, ale získali zpět Ježíše! Ano, v Třanovicích jsou lidé fanatici, u kterých Santarius je Ježíš!“

I když ta paní byla již staršího věku, musel jsem reagovat:

„Ale sestro, tak to určitě není! To jste špatně pochopila! Já ještě tak důkladně toho pastora neznám, ale když jsem slyšel v Bohumíně zvěstované slovo jeho ústy, jsem si jist, že pastor Santarius nezvěstuje nic jiného, než samotného Ježíše! Proto v Třanovicích, jsou lidé tak šťastni, že se jim ve zvěstovaném slovu Pán Ježíš vrací! Jsou takoví faráři, kteří mluví stále jenom Bůh... Bůh... Bůh... Bůh, ale mocné slovo Ježíš Kristus, který je Spasitel světa, ve svých kázáních moc nezdůrazňují, nepoužívají! Nevím proč? Nechci věřit, že by faráři nežili v Pánu Ježíši, to určitě ne, ale ve zvěstovaném jménu Ježíš je Boží síla! Otec Mu dal veškerou moc, nejenom na nebi, ale i na zemi!“

Ta milá sestra byla mojí delší řečí zaskočena a ani mi neodpověděla, jestli mám pravdu, nebo ne.

Ano i ve Stonavě, byli někteří takoví evangelíci, kteří ten láskyplný vztah k pravému Božímu svědku nemohli snést a dokonce se radovali z toho, když byl předvoláván k disciplinární komisi, anebo přemísťován ze sboru do sboru. A byli to také křesťané.

Přišla brzy doba, kdy znovu církevní tajemník reagoval na pracovní zápal pastora Vladislava. Co mohl světský úředník jiného dělat. Jeho úkolem bylo likvidovat, utlumovat křesťanství. Dal proto církevní radě příkaz faráře Santariuse znovu přefadit. V Třanovicích sloužil tedy pouze dva roky.

Počátkem roku 1959 byl pastor W. Santarius přeložen do naší vesničky Stonavy.

„V té vesnici, ležící mezi městy Havířo-

vem a Karvinou, je málo početný sbor. Snad se ten zápal „misijní práce“ uklidní a bude od Santariuse pokoj! To bylo rozhodnutí představených církve i státu.

Senior Buchwaldek, se kterým jsme se měli rádi, odešel po krátké době působení dvou pastorů do důchodu. Pro mne, aniž bych si to tehdy uvědomoval, nastal velice důležitý mezník mého života. Ještě jsem nevěděl, jak dalece budu s tímto Božím služebníkem spojen, ale říkal jsem si:

„Že by Pán poslal pastora Santariuse do Stonavy také kvůli mně? Bude mě hlouběji vzdělávat v poznávání mého Spasitele?“

Ne, jenom kvůli mně, to ne, ale určitě také kvůli mně!

A dnes ve svém důchodovém věku za svého profesora teologie svému Pánu děkuji.

Část vzpomínky ze své připravované knihy, napsal pastor Bohuslav Koukol

Myšli Pastora

„Istotą chrześcijaństwa jest zupełna zmiana w Chrystusie.“ (Wolny Kościół Zjednoczenia, maszynopis, pod koniec lat 40tych; dalej tylko „WKZ“)

„Wierzmy mocno, iż nad światem czuwa Ojciec niebieski. W nim znajduje każdy pomoc i ratunek, kto do Niego przychodzi. Rozchodzi się tylko o to, aby człowiek się szczerze nawrócił do Niego. Bóg jest bliski człowiekowi – tylko chce, aby go poznał, jemu powierzył swoje życie.“ (Kazanie w Dol. Błędowicach, 10. IX. 1939, rękopis)

„Chrzt jest widzialnym znakiem no-

wonarodzenia w Chrystusie i przyjęcia do Kościoła Chrystusowego.“ (WKZ)

„Večere Páně je nejvznešenější chvíle setkání Pána Ježíše Krista s věřícími v Něho, které se uskutečňuje po předchozím vyznání hříchů a odpuštění.“ (Zásady misijní práce na těšinském Slezsku v ČSSR, strojopis, 1988)

„Zjednoczenie wszystkiego w Chrystusie jest celem i konsekwencją chrześcijaństwa. Do tego musi wszystko prowadzić i wszelkie ludzkie różnice ustąpić.“ (WKZ)

„Všichni lidé, kteří vyznávají Ježíše Krista jako stoprocentně potřebného a postačujícího pro spasení, jsou našimi bratry a sestrami.“ (Zásady misijní práce na těšinském Slezsku v ČSSR, strojopis, 1988)

„Miłość jest jedyną treścią życia i religijności, jedynym rozwiązaniem celu bytu. Ona jest ponad wszystkim i miarą wszystkiego.“ (WKZ)

„Chcemy, aby żywa Ewangelia oparta na przeżyciu i wierze opowiadana była w mocy Bożej i miała wszędzie przystęp, aby w niej było coś ze świadectwa apostoelskiego, którzy mówili, że nie mogą nie mówić tego, co widzieli i słyszeli. Tam, gdzie taka Ewangelia jest głoszona, musi następować u słuchaczy pokuta i nowe życie. Konfesja Augsburska mówi, że to jest najprzedniejsza część obowiązków kościoła (art. II,5).“ (Projekt rozwiązania zagadnień wewnątrzno-misyjnych na Śląsku Cieszyńskim, maszynopis, 1947)

„Wpływy religijności muszą sięgać na całe zbiorowe życie, jednak nie przez kapitał, uprzywilejowanie, upaństwowienie, subwencje, ale przez moc Ducha, siłę moralną i zgodną wolę wyznawców.“ (WKZ)

„Veliké poselství o milosti v Kristu bylo svěřeno nejen jednotlivým křesťa-

nům, kazatelům, farářům, ale především celé církvi. Církev má vychovávat každého svého příslušníka k tomu, aby sám byl svým životem nejlepším evangelistou na každém místě, kde ho Pán Bůh postavil. Nejen životem, ale každý křesťan má být schopen vydat svědectví také ústy.” (Evang. kalendář – Kalendář Ewang., 1970, s. 24)

„Świadectwo Pisma Świętego o potůrnym przyjściu Pana Jezusa ma być słowem największej pociechy i radości (...) a w praktyce obecnej organizacji kościelnej większość nominalnych chrześcijan nie ma o tym pojęcia, nie mówiąc już o pociesze i radości z tego.” (Parę skromnych uwag..., lata 80-te, wyd. podziemne, s. 55)

Poslední dopis pastora Vladislava Santaria Církevní radě (1980)

Jedním z nejzajímavějších dokumentů z pozůstalosti Vladislava Santaria je dopis ze dne 27. září 1980, adresovaný Církevní radě Slezské církve evangelické a. v. v Českém Těšíně. Tento svůj dopis napsal pastor Santarius bezprostředně po svém nuceném odchodu do důchodu. Psaní je poměrně obsáhlé – zahrnuje šest stránek strojopisu. Jeho pisatel se ohlíží za vykonanou prací a připomíná i překážky, které mu církevní vedení kladlo do cesty, a dále analyzuje tehdejší stav církve a podává svou vizi jejího budoucího rozvoje. Dopis psal na stroji zřejmě sám a bez předchozího konceptu (nasvědčujíc tomu časté překlepy). Z dopisu otiškujeme několik úryvků:

První úryvek obsahuje popis jeho práce ve sboru a v charitativních ústavech v Komorní Lhotce, kam přišel roku 1948: „...Przyszedłem do Ligołki w czasie tamtejszej anarchii, kiedy właśnie między dwoma pastorami doszło do walki a wykorzystali to adwentyści budując swoją kaplicę. Wszystko powoli uciszyło się. Tak samo było w naszych ówczesnych zakładach, gdzie panowała grabież i demoralizacja. Ludzie jedli z „plechoczków” na łózkach, martwych nie wnoszono do kościoła. Dzwoniono tylko jednym dzwonem, bo taki był od dawna zwyczaj, przecież to byli tylko „biedni z Betezdy.” Wszystkich pracowników naszych było 6 a sam prowadziłem całą agendę bez wynagrodzenia. Resztę wykonały brygady wierzących ludzi. Po krótkim czasie zakłady były wzorowe i kierownictwo Kościoła wprowadzało tam bardzo często nawet zagraniczne delegacje. Szukano tam jednak „gniazda misyjnego” i dlatego ówczesne kierownictwo Kościoła bez podania powodów wprowadziło tam ks. O. Koźdonia, krewnego ówczesnego kuratora Kościoła p. Ofioka. Zakłady odebrano w mojej nieobecności, bo byłem w Ostrawie zaangażowany służbowo. Za wszystkie zaangażowania służbowe za przebudowę zakładów nie wyrażono mi jednego słowa podziękowania. (...)”

V závěru dopisu hodnotí význam tzv. „Misie“ neboli „laického hnutí“ v církvi, jež navazovalo na činnost předválečné Společnosti Chrześcijańskiej: „...Chlubą naszego Kościoła jest tak zw. laicki ruch. Dziękuję Panu Bogu, że mogłem razem z innymi pociągnąć setki pracowników różnych zawodów do aktywnej służby w naszym Kościele, masę naszych górników, hutníků, rolników i innych robotników a tak samo sporo inteligencji włączając inżynierów

i doktorów. Tu jest przyszłość Kościoła a zgadza się to z trendem ogólnoświatowego Kościoła A. W. Hańbą zaś dla obecnego kierownictwa naszego Kościoła jest jego niezrozumienie tak zw. laickiego ruchu, jego lekceważenie a nawet przeszkadzanie czy wyganianie tych ludzi z Kościoła. Otwarcie wyznają, że przyszłość naszego Kościoła jest właśnie w zastępach prostych ludzi pracy, młodzieży i wierzącej inteligencji a nie w księżach cudzołożnikach, rozbijaczach małżeństw i tym podobnych. Tacy księża są krzewicielami różnych sekt, niewiary i należą do czołowych likwidatorów Kościoła.”

Poslěze srovnává probuzenecké hnutí s praxí, jakou konalo tehdejší vedení církve, a varuje toto vedení před dalším potíráním tohoto tzv. „laického hnutí“: „W praktyce kierowniczych władz kościelnych nie ma miejsca na modlitwę, Słowo Boże, bratnią, życzliwą rozmowę i w tym duchu nie załatwia się ważnych problemów Kościoła, lecz stosowana jest bardzo często metoda zupełnie świecka – szpiclowanie, donosicielstwo, zastraszanie, groźby i używanie przemocy. W całej swej działalności w naszym Kościele od nikogo z kierownictwa naszego Kościoła włącznie z Ks. Biskupem nie zostałem w czasie omawiania bardzo ważnych spraw wezwany do modlitwy, na kolana i nikt z kierowniczych czynników nie otworzył wtedy Słowa Bożego, aby się pytać o stanowisko Pana Boga. Prawda, to co teraz piszę, wygląda śmiesznie, bo tak strasznie upadł nasz Kościół, że wygląda to śmiesznym wymagać od księży włączając Ks. Biskupa modlitwy na kolanach i rozsądzania sprawy nad otwartą Biblią Świętą. Takie same przeżycia mają setki i tysiące naszych zbrowników po spotkaniach z naszymi

przełożonymi w Kościele. Wiemy przecież dobrze z kart Nowego Testamentu, jako załatwiali sprawy apostołowie, a tak samo wiemy o stanowisku reformacji i jej przodownika Dr M. Lutra. Dlatego w naszym Kościele jest tak zimno, bo szczerze wierzący ludzie są krytykowani, nie dopuszcza się ich do żadnych stanowisk a wszystko przejmują ludzie świeccy i nie według Boga postępujący. Historia Kościoła dowodzi, że taki stan Kościoła był zawsze i jest zły i prowadzi z jednej strony do katastrofy a z drugiej strony za łaską Bożą do nowego odrodzenia, bardzo często poza oficjalnym prądem kierownictwa Kościoła. Dlatego rozerwanie w Kościele nie powodują wierzący ludzie, lecz nieustępliwe kierownictwo, które nie widzi potrzeb duchownych szerokich rzesz a w duchownej ślepotcie wywołuje podział Kościoła na szczupłą grupę zewnętrzną moc mających koryciarzy i masę tych, których Duch Boży budzi do nowego życia. Potrzebujemy dowodów? Ślepi kapłani a Jezus, rada żydowska a apostołowie, papieżstwo a reformatorzy. Nam można wyrzucać grzechy i upadki, a przecież Jezusa, który był bez winy jako Boży Syn kapłani i rada najwyższa prześladowała, policzkowała i uznała przestępcą, godnego śmierci. Oby w naszym Kościele i w Radzie Kościelnej znaleźli się za łaską Bożą nowi Gama-lielowie, którzyby rozeznali prąd Ducha Bożego i powiedzieli: „Odstąpcie od tych ludzi, i zaniechajcie ich, jeśli bowiem to postanowienie, albo ta sprawa jest z ludzi, wniwecz się obróci. Jeśli jednak jest z Boga, nie zdołacie ich zniszczyć a przy tym mogłoby się okazać, że walczyście z Bogiem.” (Dzieje Ap. 5,38-39)”

Připravil Daniel Spratek

Všeobecné kněžství!

podle bratra faráře W. Santariuse

Jaká byla duchovní struktura Kristovy Církve za života apoštolů? Na to je velice jednoduchá a prostá odpověď:

„Práce Ducha Svatého se silně uskutečňovala prostřednictvím všeobecného kněžství.“ Ne pouze jeden člověk byl vedoucím sboru tím, že vykonával kazatelskou službu, ale každý znovuzrozený byl zároveň svědkem Pána Ježíše. Sloužil lidem dary Ducha svatého, které získal, vzal na sebe závazek šířit evangelium životem i slovem a měl k těmto úkolům Boží právo ve sboru i Kristově církvi. Církve není světská organizace, ale je živým nástrojem Ducha Svatého. O všeobecném kněžství mluví Písmo Svaté:

„Vy jste rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid náležející Bohu, abyste hlásali mocné skutky toho, kdo vás povolal ze tmy do Svého podivuhodného světla!“ (1 Pt 2,9)

Toto není v Bibli zaznamenané pro nějakou zvláštní skupinu lidí, ale pro veškerý Boží lid, pro všechny lidi znovuzrozené.

Tuto důležitou myšlenku danou Pánem, prosazoval v „Misijní práci“ věrný Kristův služebník, aby mohl mezi námi plně pracovat Duch Svatý! Proto měl v církvi velké problémy!

Bohuslav Koukol

V čem vidí hlavní odkaz pastora Santariuse

Charles Wesley řekl, že jeho farností je celý svět. O pastoru Santariusovi je možno říci, že jeho farností bylo celé Těšínské Slezsko.

Velmi populární byla a dosud se zpívá píseň „My jsme tu všichni jedna rodina ...“ Chtěl bych vyzvednout slova „... jeden druhého zná ...“

Ano, v celé Santariusově „farnosti“ jsme jeden druhého znali. Když ještě za socialismu nás navštívili misionáři Kadlecovi z USA, jezdil jsem s nimi od Písku u Jablunkova až po Albrechtice. Nestačili se divit, že „mám všude známé a všude znají mne“. Ne, nebylo to proto, že bych byl nějak výjimečný. To prostě jsme všichni členové této velké „farnosti“ znali jeden druhého právě tak, jak jsme to zpívali ve shora uvedené písni.

Vilém Spratek

Osobní vztah s živým Bohem, být vzorem v osobní zbožnosti. Životem v praxi dokazovat svou víru v Ježíše Krista. Věřit v Boží vedení Duchem Svatým, zvěstovat evangelium jasně a srozumitelně („Ježíš stoprocentně potřebný a postačující“). Přivádět k Ježíši Kristu a k opravdovému životu víry v praxi, k osobnímu studiu Bible, k modlitbě, k svědectví a vzdělávání (BŠP - příprava misijních pracovníků). Mít vizi pro Boží dílo nejen na Slezsku (probuzení, duchovní živé církve). Sloužit a povzbuzovat ke službě, s dary které jsme obdrželi od Pána, nabádat k odpovědnosti za práci na Božím díle. Zakládat a navštěvovat biblické hodiny v domácnostech (sku-

pinky), zvláště u nemocných, starých a vést k tomu i mladé. Pracovat se všemi generacemi, nedělat rozdíly (žít jako velká Boží rodina), být přátelský ke všem a být příkladem k následování. To je odkaz pastora Santariuse.

Vašek Hrachovec

Pastora Santariuse mám stále před očima jako člověka, který:

1. byl Božím svědkem, kterému bezvýhradně záleželo na lidech, bez ohledu na vzdělání či společenské postavení,
2. s neúnavným zápalem bojoval o záchranu duše každého člověka,
3. svým zcela osobitým způsobem dokázal lidem doslova nadchnout a podpořit v práci na Božím díle a přiblížit dětem, mladým i starším lidem Boží pravdy (nikdy později jsem nestrávil více času při sborové práci, než za doby 15letého působení pastora v Ostravě),
4. dokázal lidem stmelovat a vytvářet v nich silný pocit sounáležitosti,
5. měl velký zájem na tom, aby mladí lidé investovali síly do svého vzdělání,
6. i přes četné překážky, které mu ve službě kladla státní moc, neochvějně stál na svých zásadách a nezpronevěřil se svému přesvědčení, že jedině víra v Boha má v životě člověka smysl,
7. byl příkladem Božího služebníka, který dokázal svá slova z kazatelny přenést do každodenního praktického života,
8. měl velmi silné sociální cítění, spolu se svou manželkou se neváhal sklonit k těm nejpotřebnějším lidem ve sboru a nezištně přispíval materiální pomocí všude, kde bylo potřeba.

Magda Mertová

1. Jeho život byl naplněn Boží přítomností, celým srdcem miloval Pana Ježíše.
2. Byl opravdovým pastorem, který měl rád lidi, šlo mu o jejich spasení.
3. Boží slovo bylo pro pastora Santariuse jedinou autoritou, nebal se výhrůžek církevní ani státní moci.
4. Zdůrazňoval všeobecné kněžství ve sboru – zapojení věřících do služby mezi dětmi, mladými, manželstvími a také seniory.
5. Povzbuzoval k tomu, že neděle, den svatý, celý náleží Pánu ve shromáždění jak dopoledne na bohoslužbách, tak odpoledne na biblických hodinách.

Karel Niemiec, Bystřice n. Olší

Můj pohled na pastora Vladislava Santariuse se časem radikálně mění. Od rozhodného odmítnutí k respektu, uznání a obdivu. Z jeho života si cením mnohých věcí. Mám-li jmenovat jednu, připomněl bych dar povolávat (v jeho případě mnohdy nutit – vzpomínáte si, kdo se odvážil mu odmítnout?) převážně mladé lidi ke službě svědectví, Slovem a k vedení. Mám za to, že to je věc, která nám dnes schází snad nejvíce.

Jan Walach, Oldřichovice

Každopádně linie, kterou pastor Santarius prosazoval, byla a je správná. Jako důkaz po šestadvaceti letech jsou sbory, kde působil a zakládal často tajné biblické hodiny, které utvrzovaly ve víře účastníky. Jeho zvěst byla kristocentrická a nebylo třeba k ní nic přidávat. Zdůrazňoval skutečnost, že Boží slovo je jedinou normou víry a života křesťana, a proto úkolem církve - všech věřících křesťanů je vést lidi ke Kristu

a k znovuzrození. Duch svatý uskutečňuje Kristův program spasení a vede ke službě a činům lásky z vděčnosti, avšak ne jako záslužný čin. Jsme v očekávání na druhý příchod Pána Ježíše Krista pro svou církev a jen na mně osobně záleží, zda jsem Jej přijal do svého srdce a života, nebo ne. A k tomu se snažil pastor Santarius přivést všechny generace.

Chvála Pánu Bohu za něj.

Jan Kaleta, Bystřice n. Ol.

Exorcismus a Luther

„... pane, já jsem to sama zažila. Kněz, který byl i exorcista, se na mně upřeně podíval, vytáhl virguli z kapsy. Pomocí virgule zjistil, že jsem posedlá a pak“

„... u vás luteránů vyháníte demony?“

Toto jsou malé úryvky z konkrétních rozhovorů. Z rozhovorů, do kterých se můžete dostat i vy. Já jsem měl „tu čest“ zrovna nedávno ...

Byl jsem onehdy na přednášce, kde americký luterský teolog velice fundovaně a zajímavě hovořil o činnosti Zlého a možnostech, co a jak s tím dělat. Ze studia Lutherových dopisů a spisů je možno zjistit, že ten s činností ďábla opravdu počítal. Za protiventství vůči reformaci neviděl pouze jednotlivé nepřátelské lidi, ale viděl v tom cílevědomé jednání satana a jeho duchovních sluhů. (Na rozdíl od arcibiskupky švédské luterské státní církve Antjé Jackelén, která navzdory Bibli a reformaci tvrdí, že demoni nejsou.)

Přednášející si dal tu práci a vyhledal v jednotlivých symbolických knihách odkazy na činnost ďábla. Desítky míst! Přiznám se, že i když leccos jsem z Knihy svornosti přečetl - některé části několikrát - ale nevšiml jsem si této skutečnosti. Měl jsem tyto odkazy na satana za verbální dobový kolorit. Středověk. Omyl. Opravdu Luther s aktivní činností satana velice reálně počítal. Nejen to. Z dobových dokumentů je zřejmé, že se mu nebál postavit na odpor.

Asi se zeptáte: jak?

Pokud bychom čekali velkolepou show ve stylu moderních exorcistů, tak bychom se nedočkali. V reformátorově pastorační práci jsou dokonce doklady na to, že i osobně se nebál démonům postavit. Dokonce doporučoval s odvoláním se na Kristovo vítězství démonům se vysmívat. Ale to jenom na okraj. Podstatné je něco jiného: Luther a obecně všichni protagonisté reformace bezmezně věřili moci Božího slova. A byli skálopevně přesvědčeni, že na tom slovu se máme vírou postavit. Kázání Slova nedává démonům šanci.

Svátost křtu, je také oznámením do duchovního světa, že člověk patří Ježíši. A tímto nepatří zlým mocnostem. Donedávna (snad do padesátých let minulého století) byl i u nás tzv. malý křestní exorcismus součástí křestní liturgie naší církve. Večeře Páně je také tím místem, kde jsou úspěšně úmysly Zlého ničeny. Modlitba je nebývale účinnou zbraní. V podstatě každé proslovení modlitby Otčenáš s vírou je exorcismus.

Takže když se mne nedávno ptali v jedné malé jihomoravské vesnici „... a u luteránů vyháníte demony?“, mohl

jsem s klidem odpovědět: „Ano vyhá-
níme. A jak...!“

(více v rámci Biblické školy pracov-
níků v bloku pastorače)

*Zbyšek Kaleta, upoutávka na BŠP
(program viz v příloze)*

Zpráva o projektu Srdce pro Afriku

Všechny příznivce projektu Srdce pro Afriku chceme informovat o sou-
časném stavu projektu. Organizace
Střediska naděje pro děti v Africe
(HCCA) ve Spojených státech v tomto
roce ukončila podporu Střediska na-
děje v Bunii v Demokratické republice
Kongo. Důvodem bylo dosažení sobě-
stačnosti střediska. Organizace HCCA
se zaměřila nyní na sirotky v Ugandě
a v Demokratické republice Kongo ak-
tuálně nepůsobí.

Díky návštěvě Lukáše Kalety a Krys-
tyny Sikorové v Bunii v roce 2013
máme kontakty na studenty vysoké
školy, kteří se však v nové situaci ocitli
bez finančních prostředků potřebných
k dokončení studia. Ve všech přípa-
dech se jedná o absolventy Baraka
Academy v Bunii, tedy školy, která pat-
řila pod Středisko naděje pro děti
v Bunii. Konkrétně se jedná o tyto stu-
denty (viz také fotografie):

Asimwe Baguma

Studuje angličtinu a africkou kul-
turu. Jeden rok učil francouzštinu ve
škole, kterou vede Furaha a Bisoke
v Bunii (tzv. Baraka Academy). Otce
ztratil před několika lety, stará se
o matku a nemocného bratra.

Tambaki Njehe

Studuje francouzštinu. Jeden rok
učil francouzštinu v Baraka Academy
(ve škole při centru pro sirotky). Nemá
otce, bydlí s matkou.

Sylvie Dhenzama

Studuje dějiny. Ztratila matku, otce
má, ale ten žije s jinou ženou a dva
roky ho neviděla. Sylvie bydlí a pracuje
u své tety.

Heritier Bamunoba

Studuje biologii a chemii. Nemá
otce, matka žije.

Podporovaní studenti.

Zleva: Asimwe, Sylvie, Heritier, Tambaki.

Všichni jmenovaní studenti v sou-
časné době studují třetím rokem Vy-
sokou školu v Bunii (Institut superieur
de Bunia) a v tomto akademickém
roce by měli ukončit vzdělání, které
odpovídá našemu bakalářskému
stupni. Ve všech případech se jedná
o křesťany.

V květnu t.r. jsme podpořili částkou
600 USD tři studenty tehdy ještě dru-
hého ročníku, kterým chyběla část
školného. Podporu z projektu Srdce
pro Afriku ve výši 200 USD pro kaž-
dého obdrželi Tambaki, Sylvii a Heri-
tier. Asimwe byl podpořen jednou

soukromou osobou mimo finanční zdroje projektu.

Nyní jsme se v pracovním týmu projektu Srdce pro Afriku dohodli, že čtyřem studentům zaplatíme ještě školné na třetí rok studia, aby mohli ukončit bakalářské studium. V září byla zaslána částka 1600 USD všem čtyřem studentům, tedy 400 USD pro každého.

Podporu jsme zaslali pomocí služby Western Union. Od každého studenta jsme obdrželi jednak fotokopii jejich studentského průkazu a po zaslání peněz jsme dostali potvrzující zprávu („sms“) o přijetí podpory. Před zasláním druhé části podpory na studium studenti vypracují individuální vize o tom, jak chtějí dosažené vzdělání využít pro rozvoj své země a křesťanskou službu.

Vzhledem k vývoji situace jsme se dále v pracovním týmu dohodli, že naši podporu v Demokratické republice Kongo dočasně přerušíme a budeme hledat nové možnosti misijního působení.

Lydie a Štěpán Rucki

Aktuality ze světa

Brazílie. V zemi kvapem ubývá katolíků; zatímco v roce 1980 tvořili 89% populace země, dnes tvoří jen 59% obyvatelstva. Největší propad zaznamenávají velká města a nejmladší věkové skupiny. Bývalí katolíci se buďto stali protestanty (nyní tvoří asi 20-25 % populace) nebo se zařadili mezi osoby bez vyznání (asi 8-10 % populace). Mezi

konvertity od katolictví k protestantismu byl proveden průzkum, kde byli dotazováni na důvody opuštění katolické církve: 77 % respondentů toužilo po „osobním spojení s Bohem“, pro 68 % to byl „nový styl uctívání“, pro 61 % „větší důraz na morálku“, 62 % respondentů „našlo církvev, která více pomáhá svým členům“.

Vatikán. – Svět. V červnu zveřejnil papež František svou druhou encykliku nazvanou *Laudato si'* (česky *Tobě bud' chvála*). Encyklika má podtitul „O péči o společný domov“. Papež v ní kritizuje konzumní způsob života a vyzývá k boji proti zhoršování životního prostředí. Encyklika byla vydána v italštině (nikoli v latině).

Německo. Stále více bohoslužeb v Evangelické zemské církvi ve Württembersku vykonávají neordinovaní kazatelé (tzv. predikanti). V loňském roce odsloužili téměř 11 tisíc bohoslužeb. (Württemberská církev je charakteristická silnou tradicí pietismu.)

Francie. V květnu byla v alsaském Mulhouse posvěcena velká protestantská modlitebna. Její hlavní sál pojme na 2 400 návštěvníků. Již několik let evangelikální církve ve Francii rostou.

Itálie. Dne 22. 6. 2015 navštívil papež František v Turíně valdenský kostel, v němž se valdenské církvi omluvil za pronásledování, které musela od katolíků v minulosti vytrpět. Papež se setkal s komunitami valdenských už v rodné Argentině, kam právě před pronásledováním z Evropy řada z nich uprchla.

Svět. Počátkem července byla na půdě Rady OSN pro lidská práva jednoznačnou většinou 29 států přijata resoluce, která vyzývá členské státy k podpoře rodiny. Podle přijatého usnesení je rodina základní společenskou jednotkou, která je v současnosti konfrontována

s rostoucí zranitelností; rodina vytváří přirozené prostředí pro růst a spokojenost svých členů, zvláště dětí. Proti rezoluci hlasovaly zejména západoevropské země, které nesouhlasily s tím, že do ní nebyly zařazeny „alternativní rodinné modely“ (zejména homosexuální soužití) a „reprodukční práva“ (právo na potrat).

Čína. Rostoucí počet křesťanů a narůstající vliv křesťanství ve společnosti znervózňuje komunistické vedení Číny. Zejména na jihovýchodě země, kde se současně stále výrazněji prosazuje tržní ekonomika, překročily regionální a lokální úřady k tomu, že místním křesťanským komunitám je nařizováno odstraňovat kříže zdobící nově postavené kostely, někdy úřady přistupují i k bourání leckdy monumentálních svatostánků z důvodu údajného porušení stavebních předpisů. Nedávno tak byl zbořen kostel ve městě Wen-čou, kterému se přezdívá „čínský Jeruzalém“.

USA. Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí ze dne 26. 7. 2015 legalizoval manželství osob téhož pohlaví ve všech státech USA. Předseda soudu Roberts s rozhodnutím ostře nesouhlasil, označil jeho odůvodnění za výplod filozofie a nikoli práva; podotkl také, že se stejným odůvodněním by bylo možno zavést v zemi i polygamii.

Evropa. Evropský soud pro lidská práva ve svém rozsudku ze dne 27. 8. 2015 ve věci Parillo proti Itálii vyslovil, že stěžovatelce nebylo zasaženo do práva na ochranu jejího soukromí tím, že jí nebylo italskými úřady dovoleno věnovat embrya, která vznikla umělým oplodněním jejích vajíček, pro vědecký výzkum. Organizace na ochranu nenarozeného života přijaly rozsudek s uspokojením, neboť dle nich vyjadřuje, že lidské embryo nelze pokládat

za pouhou věc, ale požívá alespoň částečné ochrany jako lidská bytost.

Itálie. Náměstí v centru Říma nedaleko Kolosea ponese v budoucnu jméno Martina Luthera (Piazza Martin Lutero). Návrh na přejmenování podpořil i mluvčí Vatikánu Ciro Benedettini.

Německo. Do úřadu saského biskupa byl dne 29. 8. 2015 v Kosteletě sv. kříže v Drážďanech instalován sedmačtyřicetiletý Carsten Rentzing. Skutečnost, že se úřadu ujímá teolog s poměrně konzervativními názory, je nutno v rámci německé církve považovat za malý zázrak. Do úřadu byl zvolen v květnu po vyčerpávající šestikolové volbě.

Německo. – Svět. Na přelomu srpna a září se ve Wittenbergu uskutečnilo setkání 140 mládežníků z členských církví SLF – „Mladí reformátoři“. Akce byla součástí příprav oslav 500. jubilea Reformace.

Polsko. Evangelicko-augsburská církev v Polsku diskutuje otázku, zda zavést ordinaci žen do úřadu pastora. K této otázce byla založena i stránka <http://ordynacjakobiet.pl>. Hlasování o zmíněné otázce je na programu synodu církve v roce 2016.

Polsko. Na základě rozhodnutí konzistoře Evangelicko-augsburské církve v Polsku dojde k výměně na postu Celopolského duchovního pro mládež. Grzegorz Giemzu nahradí od 1. ledna 2016 Marcin Konieczny z Tychů.

Polsko. – Svět. Koncem července 2016 by se měly v Krakově uskutečnit katolické Světové dny mládeže.

Literární hlídka

Kniha Ašera Intratera **Kdo obědval s Abrahamem**, o níž jsme na stránkách Idey již psali, vyšla v českém překladu nákladem spolku Železná berla.

Biblion vydal **Bibli v překladu 21. století**, a to včetně deuterokanonických knih.

K Husovskému výročí vyšly dvě drobné publikace obsahující vlastní Husův text: jsou to jednak **Listy z Kostnice**, jejichž text převedl do moderní češtiny Alexandr Flek, a **Kniha citátů Jana Husa**, které vybral David Loula.

V říjnu by měla vyjít nová kniha jednoho z nejpopulárnějších křesťanských autorů současnosti Johna Pipera; nese název **A Godward Life** (Život obrácený k Bohu). Představuje příručku k pěstování osobní zbožnosti a prohloubení duchovního života. Chce vést čtenáře k tomu, aby se vědomě a radostně podřídili svrchovanosti a slávě Boží.

Aktuality z KS

Synod SCEAV. Na zasedání synodu dne 30. 5. 2015 byl Třineckým seniorátem předložen návrh na zrušení partnerství mezi SCEAV a Zemskou luterskou církví v Braunschweigu. Návrh podpořilo Křesťanské společenství, z. s., a 799 členů SCEAV, kteří podepsali petici na podporu návrhu. Z přítomných 56 synodálů pro zrušení hlasovalo 25, zdrželi se 3, jeden hlas byl neplatný a 27 hlasovalo proti zrušení partnerství. (Oproti loňskému roku se poměr zlepšil, neboť v roce 2014 byl obdobný návrh zamítnut poměrem 38 hlasů k 17 hlasům.)

— Na základě rozhodnutí synodu nebude KS od roku 2016 dostávat žádné subvence od SCEAV.

Investice. U Karmelu byla položena zámková dlažba; kromě sponzorských darů z řad podnikatelů byla významným příspěvkem na její financování i sbírka uskutečněná na Setkání pro všechny generace a na XcamPu. Na pokrytí nákladů na položení dlažby je možno přispívat na účet č. 260182314/0300 s variabilním symbolem 6840111.

XcamP 2015. Tématem XcamPu byla pilátovská otázka: „Co je pravda?“ Nahrávky přednášek, seminářů a evangelizací jsou dostupné na <http://www.xcamp.cz/mp3/>.

Pobyt seniorů pod Lípou se uskutečnil od 30. 8. do 4. 9. 2015; ústředním tématem byla modlitba „Otče náš“. Několik desítek stálých i dojíždějících účastníků se mohlo těšit z bohatého duchovního i kulturního programu.

Šance Podaná ruka. Vedení KS se zabývalo návrhem na organizační transformaci služby Šance na formu ústavu.

Návštěva ze SRN. V říjnu nás krátce navštíví skupina německých seniorů, vedená br. Theo Schneiderem.

Poděkování

Vedení KS děkuje bratru Gustavovi Kotajnému za zorganizování a částečné sponzorování položení dlažby pod stan na XcamPu. I když způsob provedení byl nestandardní, přesto dílo je užitečné pro nás všechny...

Děkujeme i dalším sponzorům, ale i Vám všem, kteří jste na toto dílo jakýmkoli způsobem přispěli.

Milan Pecka

Pohoda, klídek a... reformace?

V každém jazyce jsou ustálená slovní spojení. Většinu Čechů při vyslovení dvou slov: „pohoda, klídek, ...“ napadne zcela jiné slovo než reformace. Skupina Chinaske doplňuje slovíčkem „tabáček“. Není vůbec snadné vysvětlit kouzelné české slovíčko „pohoda“ cizinci nevládnoucímu dobře češtinou. Benjamin Kuras se o to pokusil ve své knize Češi na vlásku. Ale zdá se, že to vysvětlil pouze českým čtenářům. Prostě „pohoda“ je něco, co údajně bytostně patří k české identitě.

Proč toto slovní spojení s reformací? Protože zrovna problémem určitého klidu, míru a pohody řešil Dr. Martin Luther. Musel čelit docela zásadní výtce jednak z řad opozice, a jednak i od lidí z vlastního tábora: Proč s reformací přišlo do církve a společnosti tolik neklidu a nepokoje? Proč tam, kde vše šlo, jak na drátkách, kdy nikdo nic zásadního neřešil, je najednou nevraživost a otevřený boj? Stojí vůbec věc reformace za to? Nemělo by se vrátit vše do původního klidného a pohodového stavu? Luter přiznává: „Zdální křesťané nás spolu s Kristem považují za svůdce a obviňují naše učení z toho, že přináší jen neštěstí.“

Na tyto výtky a výhrady musel Luther odpovídat. Odpovídal s vrozenou razancí a odvahou. Tyto reakce lze nalézt roztroušené v celém reformátorově díle. Ale abychom měli radost a prospěch z četby silných Lutherových slov, nemusíme tentokrát číst mnoho stránek textu. Vydavatelství Transcius vydalo před časem na

každý den v roce krátké citace z Lutherových myšlenek (možný dárek k Vánočům?). Vydavatel kromě jiných zajímavých citací vybral právě několik reakcí na výhrady výše zmíněného druhu. (Publikace se jmenuje Smerovník biblické cesty)

Reformátor třeba vysvětluje: „Všechny spory a boje Staré smlouvy se staly obrazem evangelijního kázání, které musí vyvolávat spory, rozdělení, hádky a boj. V takové situaci se ocitlo křesťanstvo v čase apoštolů a mučedníků, když bylo na svém vrcholu. Je požehnaný nepokoj, nepořádek a hádky, vyvolané Božím slovem. Když jde o pravou víru, nechybí ani dnes utrpení a pronásledování, ale výsledkem jsou opravdoví křesťané.“

K textu Jan 14,27 „Pokoj vám zanechávám“ vysvětluje: „Ježíš nedává pokoj, který nikoho nevyrušuje, neboť takový pokoj je pokoj světa.“

Anebo jinde: „Dříve, než dostane volnou cestu pravda, musí být propuštěni ze služby všichni ďáblové.“

Velmi často jsem se kdysi i teď setkával s názorem: Proč bojovat? Proč raději vše nenechat při starém. „O co vám jde? Nechte to být! Na stávající stav jsme si tak krásně zvykli!“ Evangelium, reformace a obecně celé dějiny křesťanství jsou bojem o zachování biblické identity lidí následujících Krista. Jan Hus, Jednota bratrská, Luther, další reformátoři přinesli požehnaný nepokoj. Opravdu tyto lidi žádný „klídek“ a „pohodu“ neměli a ani nepřinášeli. Právě křesťanství nepřináší žádnou „pohodu, klídek“ (...a už vůbec ne „tabáček“).

Zbyszek Kaleta

Časopis „Idea“ je určen pro vnitřní potřebu
Křesťanského Společenství-Spoločnosti Chrzeščijaňskej při SCEAV.

Redakce časopisu: Vedoucí redaktor: Štěpán Ruckí.

Redakční rada: Milan Pecka, Jan Ruckí, Urszula Szymczek,

Daniel Spratek, Zbyšek Kaleta, Lukáš Borski, Martin Tomala.

Kontaktní adresa: Idea c/o MUDr. Štěpán Ruckí, ČSc.,

Oldřichovice 544, 739 61 Třinec 1, tel.: 558 348 011,

email: stepan.rucki@seznam.cz.

viz také webová stránka: <http://www.ks-sch.cz/idea>